

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра онкології та радіології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з
науково-педагогічної роботи,
член-кореспондент НАМН
України,
проф. М.Р.Т. Желюцький

2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ ІНФОРМАЦІЇ І СТАЖУВАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ОНКОГІНЕКОЛОГІЯ»**

Кількість навчальних годин: За спеціальністю:
лекцій – 26, семінарські заняття – 12,
практичні заняття – 16,
самостійна робота – 28,
Додаткові програми – 8 год.
Разом – 90 годин. Кредити ECTS – 3

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри
Протокол № 8
від « 31 » 08 2021р.

В.о. завідувача кафедри
Професор, д.м.н. Володько І.А.

Затверджено на методичній комісії
факультету післядипломної освіти

Протокол № 3
від « 09 » 10 2021р.

Голова методичної комісії ФПДО

Доц. О.Є. Січкоріз

Програма циклу інформації і стажування і навчальний план та за фахом "Онкогінекологія" розроблені колективом кафедри онкології та медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького на підставі Закону України Про вищу освіту (2014 р.) і наказу МОЗ України від 07.05.2007 р. №226 «Про розробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації.

Рецензенти:

1.

2.

Навчальний план і програма обговорені на засіданні кафедри онкології та медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького (протокол № 8 від 31.08. 2021 р.).

Склад робочої групи:

1. Володько Н. А. — доктор мед. наук, професор кафедри онкології і медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького;
2. Савран В. Р. — доктор мед. наук, професор кафедри онкології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького;
3. Олійник Ю. Ю. - кандидат мед. наук, доцент кафедри онкології і медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького;
4. Ярема Р. Р. — кандидат мед. наук, доцент кафедри онкології і медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького;
5. Дутчак У. М. — кандидат мед. наук, асистент кафедри онкології і медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького.
6. Ковальський В.В. — кандидат мед. наук, асистент кафедри онкології і медичної радіології ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького;

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма призначена для підготовки фахівців за спеціальністю онкогінекологія до атестації на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст" онкогінеколог, а також для підвищення кваліфікації в галузі онкогінекології.

Програма складена відповідно до типової програми спеціалізації за фахом онкогінекологія, затвердженої МОЗ України 2013 р., Gynaecology Oncology curriculum (2019) і рекомендацій, розроблених Американською радою акушерства та гінекології, (ABOG).

Метою циклу стажування є визначення рівня теоретичної і практичної підготовки слухачів відповідно до вимог кваліфікації "лікар-спеціаліст" онкогінеколог, а також атестаційних характеристик другої, першої та вищої кваліфікаційних категорій. Термін навчання – 1 місяць (150 годин, 5 кредитів ECTS).

Програма охоплює весь обсяг теоретичних і практичних навичок, необхідних лікарю онкогінекологу різних кваліфікаційних категорій для самостійної роботи. Програму побудовано за системою блоків. Основними блоками є 15 курсів програми. Курс – відповідно самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом теоретичну інформацію з певної галузі онкогінекології або суміжних дисциплін. Курси розбито на розділи. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси і розділи закодовано.

За додатковими програмами включено курси з проблем СНІДу та вірусного гепатиту і надання медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях.

Навчальний план циклу визначає контингент курсантів, тривалість їх навчання, розподіл годин, відведених на теоретичне вивчення розділів навчальної програми. Виконання цієї програми передбачає такі види занять як лекції, семінари та практичні заняття. Під час навчання на кафедрі лікарі у відповідності до навчального плану підвищують рівень теоретичної підготовки, опановують та поглиблюють практичні навички. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь у семінарських заняттях. На практичних заняттях лікарі-курсанти під керівництвом викладача опановують нові та удосконалюють знайомі навички з питань діагностики та лікування хворих на рак жіночих статевих органів.

Для заключного іспиту використовують атестаційну комп'ютерну тестову програму, затверджену Міністерством охорони здоров'я України.

Лікарі, які закінчили навчання на передатестаційному циклі підлягають атестації для визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням вищої, першої або другої атестаційної категорії за спеціальністю "Онкогінекологія".

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЦИКЛУ ІНФОРМАЦІЇ І СТАЖУВАННЯ З ОНКОГІНЕКОЛОГІЇ

Контингент слухачів: лікарі онкогінекологи, лікарі онкохірурги, лікарі онкологи

Тривалість циклу 1 місяць (150 годин, 5 кредитів ECTS)

Код курсу	Назва курсу та розділу	Кількість навчальних годин				
		Аудиторні заняття			СРС	Разом
		Л	Пр	СЗ		
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1.	Організація онкологічної допомоги населенню в Україні. Основи теоретичної онкології	6	-	-	-	6
2.	Сучасні методи обстеження і лікування в онкогінекології	-	6	4	8	18
3.	Кольпоскопія	-	6	-	-	6
4.	Пухлини шийки матки	2	2	4	4	12
5.	Пухлини тіла матки	4	6	4	6	20
6.	Пухлини додатків матки	4	4	2	-	10
7.	Пухлини вульви та піхви	2	6	-	6	14
8.	Ендометриоз і рак	-	2	-	-	2
9.	Пухлини молочної залози	4	2	-	6	12
10.	Основні принципи променевої терапії онкогінекологічних хворих	-	2	2	4	8
11.	Основні принципи хіміотерапії онкогінекологічних хворих	-	2	2	-	4
12.	Гестаційна трофобластична хвороба.	2	2	-	-	4
13.	Пігментні новоутвори в онкогінекології	2	-	-	-	2
14.	Рак шлунка, товстого кишківника, прямої кишки. Клініка, діагностика, лікування.	2	-	-	-	2
15.	Рак сечового міхура, нирки. Клініка, діагностика, лікування.	2	-	-	-	2
	Іспит	-	-	6	-	6
	Разом на кафедрі	30	40	24	34	128
16.	Організація медичної допомоги населенню при надзвичайних ситуаціях і бойових умовах	4	2	-	2	8
17.	Проблеми СНІДу та вірусних гепатитів	6	-	-	2	8
18.	Медична інформатика	-	6	-	-	6
	Всього	40	48	24	38	150

Примітка:

Л – лекції;

Пр – практичні заняття;

СЗ – семінарські заняття;

СРС – самостійна робота слухачів;

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАММА ЦИКЛУ ІНФОРМАЦІЇ І СТАЖУВАННЯ З ОНКОГІНЕКОЛОГІЇ

Код	Назва розділів, тем, елементів
1.	Організація онкологічної служби в Україні
1.1.	Реабілітація онкохворих.
1.1.1.	Медична реабілітація.
1.1.2.	Психологічна реабілітація
1.1.3.	Сексуальна реабілітація.
1.1.4.	Соціально-трудова реабілітація
1.2.	Організація лікувально-профілактичної допомоги населенню
1.2.1.	Задачі онкодиспансерів.
1.2.2.	Етапи диспансеризації
1.2.3.	Клінічні групи для диспансерного спостереження
1.2.4.	Підготовка кадрів з онкогінекології
2.	Сучасні методи обстеження в онкогінекології
2.1.	Функціональна діагностика
2.1.1.	Біохімічні тести
2.1.2.	Імунологічні тести
2.1.3.	Цитологічний і морфологічний методи.
2.2.	Рентгенологічні методи.
2.2.1.	Гістеросальпінгографія (показання, протипоказання, методичні особливості)
2.2.2.	Рентгенографія кишково-шлункового тракту.
2.2.3.	Ультразвуковий метод
2.3.4.	Комп'ютерна томографія.
2.4.5.	Лімфографія
2.4.6.	Радіоізотопна діагностика
2.3.	Ендоскопічні методи
2.3.1.	Лапароскопія
2.3.2.	Гістероскопія
3.	Кольпоскопія
3.1.	Кольпоцервікоскопія
4.	Пухлини шийки матки
4.1.	Передрак шийки матки
4.1.1.	Патогенетичні аспекти фонових та передракових процесів (фактори ризику, клінічні форми патології шийки матки, класифікація, діагностика, лікування)
4.1.2.	Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії (визначення поняття, термінологія, класифікація, морфологічна та клінічна діагностика, лікування)
4.1.3.	Роль вірусів папіломи людини в генезі фонових, передракових захворювань та раку шийки матки.
4.1.4.	Вакцинування. Показання. Методики. Контингент хворих.
4.1.5.	Дискератози шийки матки. Епідеміологія, морфологічні характеристики, етіопатогенез. Діагностика, методи і принципи лікування
4.2.	Рак in situ та інтраепітеліальний рак
4.2.1.	Суть процесу, клініка, діагностика
4.2.2.	Вибір методу лікування, диспансерне спостереження

Код	Назва розділів, тем, елементів
4.3.	Рак шийки матки
4.3.1.	Фактори ризику
4.3.2.	Класифікація
4.3.3.	Комплексна діагностика і лікування мікроінвазивного раку
4.3.4.	Клінічний перебіг і планування лікування інвазивного раку шийки матки
4.3.5.	Методи комбінованого і сполученого лікування раку шийки матки
4.3.6.	Ефективність лікування і фактори, які впливають на прогноз
4.3.7.	Діагностика і лікування рецидивів і метастазів раку шийки матки
4.3.8.	Клінічний перебіг, лікування і профілактика раку культі шийки матки
4.4.	Рак шийки матки і вагітність
4.4.1.	Вплив раку шийки матки на перебіг вагітності, пологів і післяпологового періоду
4.4.2.	Вплив вагітності на перебіг ракового процесу шийки матки
4.4.3.	Особливості клінічного перебігу раку шийки матки у вагітних
4.4.4.	Ускладнення і реакції при кюрітерапії
4.4.5.	Загальні і місцеві променеві реакції і ушкодження
4.4.6.	Лікування і профілактика променевих реакцій
4.4.7.	Запальні і септичні ускладнення (клініка, лікування, профілактика)
4.5.	Симптоматичне лікування онкогінекологічних хворих
4.5.1.	Складові частини симптоматичного лікування
4.5.2.	Лікування при больовому синдромі
4.5.3.	Боротьба з кровотечею
4.5.4.	Боротьба з інтоксикацією
4.5.5.	Онкологічна деонтологія
5.	Пухлини тіла матки
5.1.	Передрак едометрія
5.1.1.	Клінічний перебіг, симптоматика і лікування гіперпластичних процесів ендометрія. Сучасна термінологія: клінічна та гістологічна. Патогенетичні особливості гіперпластичних процесів на сучасному етапі.
5.1.2.	Лікування атипової гіперплазії ендометрія
5.1.3.	Показання до хірургічного лікування
5.2.	Рак ендометрія
5.2.1.	Патогенетичні варіанти
5.2.2.	Класифікація
5.2.3.	Клінічний перебіг, симптоматика і лікування
5.2.4.	Діагностика і планування лікування
5.2.5.	Хірургічне і комбіноване лікування
5.2.6.	Гормональна терапія
5.2.7.	Методи діагностики і лікування рецидивів та метастазів
5.2.8.	Прогноз, віддалені результати лікування
5.3.	Трофобластична хвороба
5.3.1.	Класифікація
5.3.2.	Фактори ризику
5.3.3.	Патогенез хоріокарциноми, шляхи метастазування
5.3.4.	Клінічний перебіг, діагностика трофобластичної хвороби
5.3.5.	Планування лікування

Код	Назва розділів, тем, елементів
5.3.6.	Лікування хворих на міхурцевий замет
5.3.7.	Суть комплексного лікування хоріокарциноми
5.3.8.	Показання до хірургічного лікування
5.3.9.	Профілактика і характер диспансерного спостереження за хворими на трофобластичну хворобу
5.4.	Саркома матки
5.4.1.	Морфологічна і клінічна класифікація
5.4.2.	Клінічний перебіг
5.4.3.	Планування лікування
5.4.4.	Комбіноване і комплексне лікування
5.4.5.	Діагностика і лікування рецидивів і метастазів
6.	Пухлини додатків матки
6.1.	Передрак яєчників
6.1.1.	Класифікація і принципи діагностики
6.1.2.	Показання до комплексного лікування
6.1.3.	Групи підвищеного ризику, принципи диспансерного спостереження
6.2.	Рак яєчників (первинний)
6.2.1.	Етіопатогенез
6.2.2.	Шляхи метастазування
6.2.3.	Клінічна класифікація
6.2.4.	Клінічні прояви
6.2.5.	Загальні принципи діагностики
6.2.6.	Комбіноване і комплексне лікування
6.2.7.	Показання до хірургічного лікування
6.2.8.	Показання до хіміотерапії
6.2.9.	Лікування рецидивів і метастазів
6.2.10.	Метастатичний рак яєчників (клініка, діагностика, лікування, профілактика)
7.	Пухлини вульви і піхви
7.1.	Передрак вульви і піхви
7.1.1.	Фонові захворювання вульви (діагностика, принципи і методи лікування)
7.1.2.	Принципи діагностики і лікування дисплазії вульви
7.1.3.	Методи діагностики і лікування «Ca in situ» вульви
7.2.	Рак вульви і піхви
7.2.1.	Епідеміологія і патогенез
7.2.2.	Діагностика і характер метастазування
7.2.3.	Особливості клінічного перебігу
7.2.4.	Принципи і методи лікування
7.2.5.	Показання до комбінованого лікування
7.2.6.	Методика перед – і післяопераційного опромінення
7.2.7.	Показання до кріохірургічного лікування
7.2.8.	Меланома вульви (клінічний перебіг, лікування)
7.2.9.	Рак піхви (клініка, метастазування, планування лікування)
8.	Ендометріоз і рак
9.	Пухлини молочної залози

Код	Назва розділів, тем, елементів
9.1.	Доброякісні пухлини (клініка, діагностика, лікування)
9.2.	Рак молочної залози. Діагностика, планування лікування, прогноз при раку молочної залози
10.	Основні принципи променевої терапії у онкогінекологічних хворих
10.1.1	Основи дистанційної променевої терапії
10.1.2.	Основи внутрішньопорожнинної променевої терапії
10.1.3.	Радіомодифікація
10.2.	Варіанти програм опромінення
10.2.1.	Опромінення операбельних форм злоякісних новоутворень
10.2.2.	Опромінення неоперабельних або сумнівнооперабельних пухлин
10.2.3.	Опромінення з відстроченим селективним оперативним втручанням
10.3.	Променеві ускладнення
10.3.1.	Загальні і місцеві променеві реакції та пошкодження
11.	Основні принципи хіміотерапії у онкогінекологічних хворих
11.1.	Показання і протипоказання
11.2.	Клінічні закономірності дії лікарських препаратів
11.2.1.	Характеристика групи синтетичних хімічних сполучень
11.2.2.	Препарати природного походження, показання, дозування
11.3.	Схеми лікарської терапії
11.3.1.	Ускладнення, профілактика, лікування
11.4.	Застосування гормональних препаратів
11.4.1.	Принципи, схеми та дози застосування, показання та протипоказання
12.	Гестаційні трофобластичні хвороби
12.1.	Гідроїчна дегенерація. Простий міхуровий занесок. Повний міхуровий занесок, неповний міхуровий занесок
12.2.	Інвазивний міхуровий занесок. Клініка, своєчасна діагностика.
12.3.	Пухлина плацентарного ложа. Клініка, своєчасна діагностика.
12.4.	Епітеліоїдна трофобластична пухлина. Клініка, своєчасна діагностика.
12.5.	Хоріокарцинома, Клініка. Діагностика трофобластичної хвороби, біологічні та імунологічні методи діагностики. Лікування: 1) медикаментозне, показання до хіміотерапії ;2) інструментальне; 3)Хірургічне – екстирпація матки.
13.	Пігментні новоутвори в онкогінекології
13.1.	Невуси вульви і ознаки їх малігнізації.
13.2.	Меланома вульви, захворюваність, Своєчасна діагностика меланоми,.
13.3.	Клініка, пігментні та безпігментні форми меланоми.
13.4.	Гематогенне метастазування і їх локалізація.
13.5.	Діагностика. Показання до біопсії.
13.6.	Лікування. показання до хірургічного лікування, у.т.ч. з тазовою лімфодисекцією. Поліхіміо- та імунотерапія.
14.	Рак шлунка, товстого кишківника, прямої кишки. Клініка, діагностика, лікування.
14.1.	Рак шлунка. Епідеміологія, гістологічна та макроскопічна класифікація, стадії розвитку
14.2.	Клініка раку шлунка. Диференційна діагностика. Клінічні форми
14.3.	Вибір методу лікування раку шлунку залежно від стадії процесу, ураження відділу шлунка, віку хворого, супутніх хвороб
14.4.	Комбіноване та комплексне лікування раку шлунку, методи реабілітації після

Код	Назва розділів, тем, елементів
	хірургічних втручань
14.5.	Рак правої та лівої половини ободової кишки, особливості клініки та діагностики. Диференційна діагностика
14.6.	Сучасні методи лікування раку ободової кишки. Вибір хірургічного та комбінованого методів лікування. Розширені та комбіновані операції
14.7.	Рак прямої кишки, клініка, діагностика, епідеміологія. Стадії захворювання. Мокрота, мікроскопічна класифікація
14.8.	Хірургічне лікування раку прямої кишки. Визначення характеру хірургічного втручання. Резекція, екстирпація та ампутація прямої кишки. Розширені та комбіновані операції. Хіміотерапія і променеве лікування.
15.	Рак сечового міхура, нирки. Клініка, діагностика, лікування.
15.1.	Захворюваність на рак сечового міхура, етіологія.
15.2.	Клініка і методи діагностики раку сечового міхура. Методика цистоскопії з біопсією.
15.3.	Лікування. Резекція, екстирпація сечового міхура.
15.4.	Променеве і хіміотерапевтичне лікування, катетеризація сечового міхура з метою внутрішньоміхурного введення протипухлинних препаратів.
15.5.	Захворюваність на рак нирки, етіологія.
15.6.	Клінічні прояви, методи діагностики раку нирки,
15.7.	метастазування раку нирки. Діагностика, диференціальний діагноз..
15.8.	Спеціальні методи дослідження, пункція пухлин під контролем УЗД.
15.9e	Лікування: хірургічне, променеве і медикаментозне.
15.10.	Методики операцій - нефректомії, резекції нирки.
16.	Організація екстреної медичної допомоги населенню надзвичайних ситуаціях
16.1.	Медико-тактична характеристика катастроф мирного часу, при яких можливе ураження хірургічного профілю (аварії на АЕС, СДОР)
16.2.	Організація лікувально-евакуаційного забезпечення ураженого населення у вогнищах катастроф. Медичне сортування уражених хірургічного профілю
16.3.	Особливості патології ураження СДОР, радіаційних уражень, опіків. Організація медичної допомоги в умовах катастроф мирного часу.
17.	Вірусні гепатити та СНІД
18	Медична інформатика

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФАХІВЦЯ ЛІКАРЯ ОНКОЛОГА-ГІНЕКОЛОГА

Відповідно до вимог спеціальності лікар онколог-гінеколог повинен знати і вміти:

1. Загальні знання:

- основи законодавства про охорону здоров'я і директивні документи, що визначають діяльність органів і установ охорони здоров'я;
- загальні питання організації в країні онкологічної і акушерсько-гінекологічної допомоги дорослому і дитячому населенню, організацію роботи швидкої і невідкладної допомоги;
- анатомію основних областей тіла, закономірності метастазування пухлин;
- етіологію пухлин, морфологічні прояви передпухлинних процесів, морфологічну класифікацію пухлин, механізми канцерогенезу на рівні клітини, органу, організму;
- профілактику і терапію шоку і крововтрати, принципи терапії раневого процесу;
- корекцію порушень згортальної системи крові, показання і протипоказання до переливання крові і її компонентів;
- загальні і функціональні методи дослідження в онкології, свідчення і протипоказання до застосування ендоскопічних, рентгенологічних, радіоізотопних і інших методів, роль і призначення біопсії в онкології;
- принципи, прийоми і методи знеболення в онкології;
- питання інтенсивної терапії і реанімації у дорослих і дітей;
- клінічну симптоматику доброякісних і злоякісних пухлин основних локалізацій, їх діагностику і принципи лікування;
- клінічну симптоматику, діагностику передракових станів і захворювань;
- принципи підготовки хворих до операції і ведення післяопераційного періоду;
- показання і протипоказання до застосування променевої терапії в передопераційному періоді і після операції;
- специфічну і неспецифічну лікарську терапію (показання протипоказання, методики);
- принципи раціонального харчування хворих і, в першу чергу, при передопераційній підготовці і в післяопераційному періоді;
- принципи симптоматичної терапії онкологічних хворих;
- питання тимчасової і стійкої непрацездатності в онкології, організацію лікувально-трудова експертизи;
- організацію диспансерного спостереження за хворими;
- основи первинної і вторинної профілактики захворювань;
- устаткування операційних і палат інтенсивної терапії, техніку безпеки при роботі з апаратурою, хірургічний інструментарій, що використовується при різних хірургічних операціях;

— форми і методи санітарної освіти;
питання організації і діяльності медичної служби цивільної оборони.

2. Загальні вміння:

— отримати інформацію про захворювання: оцінити важкість стану хворої, прийняти необхідні заходи для виведення хворого з цього стану, визначити об'єм і послідовність реанімаційних заходів, надати необхідну термінову допомогу;

— визначити необхідність спеціальних методів дослідження, їх об'єм (лабораторних, рентгенологічних, радіоізотопних, ультразвукових, ендоскопічних та ін.) і дати інтерпретацію результатів;

— визначити показання до госпіталізації і організувати її;

— провести диференційну діагностику пухлин основних локалізацій, обґрунтувати клінічний діагноз;

— обґрунтувати схему, план і тактику лікування хворих, свідчення і протипоказання до операції, променевого і медикаментозного лікування;

— проводити необхідні реабілітаційні заходи;

— проводити диспансеризацію і оцінювати її ефективність;

— проводити санітарно-освітню роботу;

— оформити медичну документацію, передбачену законодавством по охороні здоров'я.

3. Спеціальні знання і вміння:

Лікар онколог-гінеколог повинен знати профілактику, діагностику, клініку і лікування, вміти діагностувати і надавати необхідну допомогу при наступних невідкладних станах:

	II категорія	I категорія	Вища категорія
шок	-	+	+
гостра крововтрата, профузна кровотеча	-	+	+
гостра серцева недостатність	-	+	+
гостра дихальна недостатність, зокрема асфіксія	+	+	+

Лікар онколог-гінеколог повинен встановити діагноз і провести необхідне лікування при наступних локалізаціях пухлини:

Пухлини черевної порожнини:			
доброякісні і злоякісні пухлини шлунку	-	+	+
пухлини органів біліпанкреатодуоденальної області	-	-	+
первинний і метастатичний рак печінки	-	-	+
доброякісні і злоякісні пухлини тонкої кишки	-	-	+
доброякісні і злоякісні пухлини ободової кишки	-	+	+

	II категорія	I категорія	Вища категорія
пухлини прямої кишки	+	+	+
Заочеревинні позаорганні пухлини:			
доброякісні і злоякісні заочеревинні позаорганні пухлини	-	-	+
Пухлини шийки матки:			
пухлинні процеси (ендоцервікози, поліпи, ендометріоз, запальні і посттравматичні)	+	+	+
доброякісні пухлини	+	+	+

передракові (дисплазії, лейкоплакії з атипією, еритроплакії, аденоматоз)	+	+	+
захворювання			
рак шийки матки (преінвазивний, мікрокарцинома, інвазивний)	+	+	+
саркома шийки матки	+	+	+
Пухлини тіла матки:			
доброякісні пухлини (міоми, фіброми, лейоміоми та ін.)	+	+	+
гіперпластичні процеси ендометрія	+	+	+
передракові стани ендометрія	+	+	+
рак ендометрія	+	+	+
саркома матки	+	+	+
змішані мезодермальні пухлини	+	+	+
трофобластичні пухлини (міхурцевий замет, деструючий міхурцевий замет, хоріокарцинома)			
Пухлини додатків матки:			
доброякісні пухлини і пухлинні утворення	+	+	+
погранкові пухлини яєчників	+	+	+
злоякісні пухлини яєчників	+	+	+
пухлини яєчників у дітей	+	+	+
доброякісні пухлини маткових труб	+	+	+
злоякісні пухлини маткових труб	+	+	+
Пухлини зовнішніх статевих органів:			
доброякісні пухлини вульви	+	+	+
передрак вульви	+	+	+
рак вульви (інтраепітеліальний і інвазивний)	+	+	+
Пухлини піхви:			

доброякісні пухлини піхви	+	+	+
рак піхви (інтраепітеліальний і інвазивний)	+	+	+
Пухлини сечовидільної системи:			
пухлини нирок	-	-	+
пухлини надниркових	-	-	+
пухлини сечового міхура	-	-	+
Пухлини шкіри:			
епітеліальні пухлини шкіри	-	-	+
меланома і пігментні невуси	-	-	+
неепітеліальні пухлини шкіри	-	-	+
Пухлини молочної залози:			
передпухлинні захворювання і доброякісні пухлини	-	+	+
рак молочної залози	-	+	+
Маніпуляції:			
трахеотомія	+	+	+
масаж серця	+	+	+
штучне дихання	+	+	+
зупинка кровотечі, перев'язка і тампонада ран	+	+	+
промивання шлунку	+	+	+
визначення групи крові	+	+	+
внутрішньом'язові і внутрішньовенні вливання, в т.ч. переливання крові	+	+	+
пункція пухлинних утворень і лімфатичних вузлів з метою цитологічної діагностики		+	+
біопсія пухлинних утворень і лімфовузлів	-	+	+
евакуація асцитичної і плевральної рідин	-	-	+
аспірація вмісту порожнини матки для цитологічного дослідження	+	+	+
пункція заднього склепіння	-	+	+
гістросальпінгографія, гідротубація	-	-	+
кольпоскопія	+	+	+
ножова біопсія шийки матки	+	+	+
гістроскопія	-	-	+
діатермоконізація	+	+	+
кріодеструкція	+	+	+
лазерна терапія	-	-	+

видалення поліпів цервікального каналу з роздільним діагностичним вишкрібанням матки	+	+	+
видалення невеликих кіст піхви і доброякісних утворень вульви	+	+	+
катетеризація сечового міхура	+	+	+
Хірургічні маніпуляції:			
лапаротомія	+	+	+
лапаротомія + дренажування черевної порожнини	+	+	+
лапаротомія + лаваж черевної порожнини	-	+	+
дренажування при перитоніті	-	+	+
аднексектомія (одно або двостороння)	+	+	+
надпіхвова ампутація матки з додатками \ без додатків	+	+	+
екстирпація матки з додатками \ без додатків	-	+	+
розширена екстирпація матки за Бохманом	-	-	+
розширена екстирпація матки за Вертгаймом	-	-	+
вульвектомія	-	+	+
розширена вульвектомія	-	+	+
операція Дюкена	-	-	+

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

Тематичний план лекцій циклу інформації і стажування зі спеціальності «
Онкогінекологія» (30 год.)

№ з/п	Тема	Кількість годин	Лектор
1.	Загальна онкологія. Епідеміологія, етіологія, канцерогенез рака.	2	Проф. Володько Н.А.
2.	Імунна система і рак.	2	“_“
3.	Ендокринна регуляція та рак.	2	“_“
4.	Рак шийки матки. Епідеміологія. Етіопатогенез: молекулярно-біологічна характеристика папіломовірусної інфекції. Передракові та фонові захворювання шийки матки (цервікальна інтраепітеліальна неоплазія). Інвазивний рак шийки матки. Лікування.	2	“_“
5.	Рак вульви, піхви. Епідеміологія. Етіопатогенез (папіломавірусна інфекція). Вульварна інтраепітеліальна неоплазія. Патологічна анатомія. Лікування.	2	“_“
6.	Пігментні новоутвори в практиці онкогінекологів. Епідеміологія меланоми. Роль санітарно-просвітницької роботи. Доброякісні пігменти новоутвори. Меланома - патанатомічна класифікація. TNM класифікація. Меланома вульви. Лікування.	2	“_“
7.	Рак ендометрія. Гормональний дисбаланс в патогенезі гіперплазії та рака ендометрія. Гіперпластичні процеси ендометрія. Лікування рака ендометрія.	2	“_“
8.	Мезенхімальні пухлини матки. Статистика. Класифікація морфологічна (гетерологічні, гомологічні саркоми, - істинні, змішані). Клінічне стадіювання. Характеристика найчастіших типів неепітеліальних пухлин матки. Лікування.	2	“_“
9.	Рак фалопієвих труб. Діагностика, класифікація, лікування.	2	“_“
10.	Пухлини яєчників. Доброякісні новоутворення яєчників. Злоякісні пухлини яєчників. Епідеміологія. Гістогенез. Клініка (ранні та пізні симптоми). Діагностика (УЗД, пухлинні маркери). Морфологічна класифікація. TNM та FIGO класифікація. Епітеліальні пухлини яєчників. Герміногенні пухлини яєчників. Пухлини строми статевого тяжа. Важливість хірургічного стадіювання. Лікування.	2	“_“
11.	Гестаційна трофобластична хвороба. Географічне розповсюдження, частота. Фактори ризику. Патологічна класифікація. Клінічні стадії. Простий міхурцевий замет. Інвазивний міхурцевий замет. Хоріонкарцинома. Лікування хворих із злоякісними формами трофобластичної хвороби.	2	“_“
12.	Сенологія для гінекологів. Морфофункціональна структура грудної залози. Фіброзно-кістозна хвороба. Класифікація доброякісних патологічних станів грудної залози та ризик розвитку інвазивного раку грудної залози. Лікування.	2	“_“
13.	Епідеміологія, етіологія, клініка, діагностика, лікування рака грудної залози.	2	“_“
14.	Рак шлунка, товстого кишківника, прямої кишки. Клініка, діагностика, лікування.	2	“_“
15.	Рак сечового міхура, нирки. Клініка, діагностика, лікування.	2	“_“
Всього		30	

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

Тематичний план практичних занять циклу інформації і стажування
зі спеціальності „Онкогінекологія” (40 год.)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Ендоскопічні методи в онкогінекології	2
2.	Кольпоскопія в онкогінекології	2
3.	Кольпоскопія передракових процесів шийки матки , вульви та піхви	2
4.	Кольпоскопія клінічно вираженого раку шийки матки, вульви та піхви	2
5.	Передрак ендометрія	2
6.	Рак молочної залози. Діагностика, планування лікування, прогноз при раку молочної залози	2
7.	Рентгенологічні методи	2
8.	Саркома матки. Морфологічна і клінічна класифікація	2
9.	Трофобластична хвороба. Класифікація. Фактори ризику	2
10.	Функціональна діагностика	2
11.	Рак in situ та ітраепітеліальний рак	2
12.	Передрак вульви і піхви. Фонові захворювання вульви	2
13.	Передрак яєчників. Класифікація і принципи діагностики	2
14.	Рак яєчників (первинний)	2
15.	Ендометріоз і рак	2
16.	Фонові захворювання вульви (діагностика, принципи і методи лікування)	2
17.	Основні принципи променевої терапії у онкогінекологічних хворих	2
18.	Рак вульви і піхви. Показання до комбінованого лікування	2
19.	Рак ендометрія	2
20.	Основні принципи хіміотерапії у онкогінекологічних хворих	2
Разом		

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

Тематичний план семінарських занять циклу інформації і стажування
зі спеціальності „Онкогінекологія” (24 год.)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Сучасні методи обстеження і лікування в онкогінекології	4
2.	Передрак шийки матки	2
3.	Основні принципи променевої терапії у онкогінекологічних хворих	2
4.	Пухлини додатків матки	2
5.	Передрак і рак ендометрія	2
6.	Рак шийки матки і вагітність	2
7.	Саркома матки. Трофобластична хвороба	2
8.	Основні принципи хіміотерапії в онкогінекологічних хворих	2
9.	Іспит	6
	Разом	24

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

Тематичний план самостійної роботи циклу інформації і стажування
зі спеціальності „Онкогінекологія” (34 год.)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Саркома матки. Морфологічна і клінічна класифікація	4
2.	Симптоматичне лікування онкогінекологічних хворих	2
3.	Доброякісні пухлини молочної залози	2
4.	Пухлини вульви та піхви	4
5.	Пухлини молочної залози	4
6.	Функціональна діагностика	2
7.	Рентгенологічні методи	2
8.	Передрак ендометрія	4
9.	Лікування пухлин вульви та піхви	4
10.	Основні принципи променевої терапії у онкогінекологічних хворих	2
11.	Передрак шийки матки	4
Разом		34

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.

Список літератури і

Обов'язкова література

- 1 Алешикова О. И. (2007) Лучевые и молекулярно-биологические критерии оценки эффективности неoadъювантной химиотерапии местно-распространенного рака шейки матки (IВ-IIIВ стадий): автореф. дис. канд. мед. наук: 14. 00. 14. Москва, 25 с.
- 2 Атлас по кольпоскопии. Principles and Practice of Colposcopy; Шакунтала Б. Балига // ГЭОТАР-Медиа. – 2012, 252 с.
- 3 Баженов А. Г., Гусейнов К. Д., Хаджимба А. В. и др. (2009) Результаты лечения рецидивов рака шейки матки. *Вопр. онкологии.* 55 (3): 319-326.
- 4 Баринов В. В. и др. (2007) Опухоли женской репродуктивной системы / под общ. ред. М. И. Давыдова, В. П. Летагина, В. В. Кузнецова. – М. : ООО «Медицинское информационное агентство», 376 с.
- 5 Бережная Н. М. Иммуитет и злокачественные новообразования // *Журнал АМН Украины.* – 2006. – № 1. – С. 20-31.
- 6 Система интерлейкинов и рак (новые аспекты взаимодействия опухоли и организма) / Н. М. Бережная, В. Ф. Чехун ; НАН Украины, Ин-т эксперимент. патологии, онкологии и радиобиологии им. Р. Е. Кавецкого. - К. : ДИА, 2000. – 224 с.
- 7 Бережная Н. М., Чехун В. Ф. Система интерлейкинов и рак. – К. : ДИА, 2008. – 224 с.
- 8 Берштейн Л. М. Эпидемиология, патогенез и пути профилактики рака эндометрия: стабильность или эволюция? / Л. М Берштейн // *Практическая онкология.* – 2004. – № 1 С.1-8.
- 9 Болтенко А. И. (2007) Лучевое и лекарственное лечение рецидивов и метастазов рака шейки матки: автореф. дис. канд. мед. наук: 14.00.19. Москва, 26 с.
- 10 Бохман Я. В. (2002) Руководство по онкогинекологии. СПб. : Фолиант, 464 с.
- 11 Бохман Я. В. Лекции по онкогинекологии. М.: Изд-тво: Мед. Инф. Агентство, 2007. – 304 с.
- 12 Буланов М. Н. Ультразвуковая диагностика патологии шейки матки,. Автореферат канд. дис.// Москва, 2011, 26 с.
- 13 Вакцинальная профилактика рака шейки матки, информационно – методическое письмо // Министерство здравоохранения Московской области, Московский областной НИИ акушерства и гинекологии. Москва – 2008.
- 14 Верморкен Я. (2009) Химиотерапия рака шейки матки. Современные аспекты онкогинекологии: Европейская школа онкологии. . Семинар на Красной площади (Москва, 5-7 апреля 2009 г.): учеб. материал., Москва, 83-92.
- 15 Вінницька А. Б. (2005) Рак шийки матки: оптимізація програм комбінованого лікування: автореф. дис. д-ра мед. наук: 14. 01. 07. Київ, 32 с.
- 16 Вінницька А. Б. (2009) Неoad'ювантна хіміотерапія як складова частина комбінованого лікування хворих на рак шийки матки. *Укр. мед. часопис,* 3 (41): 95-98.
- 17 Волошина Н. Н., Волошин Н. А. Скрининг и профилактика рака шейки матки. – Запорожье: Печатный мир, – 2010 – 155 с.
- 18 Воробйова Л. І., Федоренко З. П. (2009) Стан онкогінекологічної допомоги та вплив на демографічну ситуацію в Україні. *Здоров'я жінки,* 7(43), ч. 2: 4-6.
- 19 Воробйова Л. І., Гончарук І. В., Лукьянова Н. Ю., Чехун В. Ф. (2008) Клініко-морфологічні та молекулярні-біологічні фактори прогнозу у хворих на рак шийки матки. *Онкология,* 10(4): 382-388.
- 20 Воробьева Л. И., Свинцицкий В. С. Распространенный рак яичников: классификация хирургических вмешательств в соответствии с международной терминологией // *Материалы XII съезда онкологов Украины.* – Крым. – 2009. – С. 224-225.
- 21 Генетические аспекты рака эндометрия / В. А. Пушкарев, В. А. Кулавский, Т. В. Викторова [и др.] // *Опухоли женской репродуктивной системы.* – 2009. – №1-2. – С. 72-75.

- 22 Глухова Ю. К. Сравнительная цитологическая и гистологическая диагностика новообразований шейки матки (плоидометрическое исследование). Автореферат канд. дисУ/Москва, 2009, 26стр.
- 23 Думанский Ю. В. Лучевая терапия в онкогинекологии (Учебное пособие) / Думанский Ю. В., Семикоз Н. Г., Борота А. В. – Донецк: ДНМУ им. М. Горького, 2007. – 104 с.
- 24 Ермакова Н. А. (2002) Роль химиотерапии на различных этапах лечения рака шейки матки. *Практ. онкология*, 3 (3): 211-219.
- 25 Заболевания вульвы. Клиническое руководство. Atlas of Vulvar Disease. Эдвард Дж, Уилкинсон, И. Кейс Стоун // Бином. – 2009, 248 с.
- 26 Злокачественные неэпителиальные опухоли матки <https://rosoncoweb.ru/standarts/RUSSCO/>
- 27 Злокачественные опухоли и беременность. «Практическая онкология», Т. 10, №4, 2009.
- 28 Клиническая кольпоскопия. Стрижаков А. Н., Давыдов А, И., Бслоцерковцсва Л. Д. // Медицина. – 2012, 92 с.
- 29 Коломиец Л. А., Важенин А. В., Чуруксаева О. Н. и др. (2007) Местно-распространенный рак шейки матки: возможности химиолучевого лечения. *Совр. онкология*, 7 (4): 231-238.
- 30 Лекции по онкогинекологии: учеб. для студентов (2009) / Под общ., ред. акад. РАН и РАМН М. И. Давыдова, проф. В. В. Кузнецова; под. ред. В. М. Нечушкиной. Москва: МЕДпресс-информ, 432 с.
- 31 Минимальные клинические рекомендации Европейского Общества Клинической Онкологии (ESMO) / [под. ред. с.А. Тюлядина, Д. А. Носова, Н. И. Переводчиковой]. – М. :Издательская группа РОНЦ им. Н. Н. Блохина РАМН, 2010. – 436 с.
- 32 Молекулярные основы метастазирования http://www.oncology.ru/specialist/journal_oncology/archive/0109/002.pdf
- 33 Морхов К. Ю., Нечушкина В. М., Кузнецов В. В. (2009) Актуальные вопросы хирургического лечения рака шейки матки. *Практ. онкология*, 10(2): 93-100.
- 34 Налбандян А. В. Отдаленные результаты лечения больных раком тела матки с метастазами в регионарных лимфоузлах / А. В. Налбандян, В. В.
- 35 Кузнецов, В. М. Нечушкина // Вестник РОНЦ им. Н. Н. Блохина. – 2006. – Т. 17, № 4. – С. 38-41.
- 36 Новикова Е. Г., Батталова Г. Ю. (2007) Пограничные опухоли яичников. М. : ООО «Медицинское информационное агентство», 152 с.
- 37 Новикова Е. Г., Антинов В. А. (2007) Перспективы органосохраняющего лечения инвазивного рака шейки матки. Материалы XI Российского онкологического конгресса 20-22 ноября 2007 года, Москва, С.22-26.
- 38 Новикова Е. Г., Гришин Н. А., Антипов В. А., Шевчук А. С. Оперативная лапароскопия у больных со злокачественными опухолями яичников после нерадикального хирургического вмешательства. М.: ФГУ «МНИО И им. П. А. Герцена Росмедтехнологий». – 2008. – 18 с.
- 39 Оральная-контрацепция и риск рака <http://www.oncology.ru/speciaist/Journal/archive/0210/004.htm>
- 40 Паллиативная и поддерживающая терапия в онкологии. *Практическая онкология*. – 2009. – Т. 10 - № 3.
- 41 Петров Н. Т. Руководство по иммуногистохимической диагностике опухолей человека / Н. Т. Петров, С. В. Райхлин. – Казань, 2004. – 456 с.
- 42 Пограничные опухоли яичника (опухоли низкой степени злокачественности) <http://www.rosoncoweb.ru/events/2010/11/23/video/24/se1iger/01/>
- 43 Попова С. С. Синдром первичного гиперпролактинемического гипогонадизма в структуре эндокринопатий, сопровождающихся поликистозом яичников. Часть 1. Оценка клинических показателей / У Експериментальна і клінічна медицина. – 2006. – № 1. – С. 74-77.

- 44 Практическая онкогинекология: избранные лекции / [Урмачеева А. Ф., Тюлядин с.А., Моисеенко В. М. и др.]. – Санкт-Петербург: Центр ТОММ, 2008. – 400 с.
- 45 Прилепская В. Н. (2007) Профилактика рака шейки матки: методы ранней диагностики и новые скрининговые технологии (Клиническая лекция). Гинекология, 09(1): 2007.
- 46 Принципы и результаты скрининга предопухолевых заболеваний, рака шейки матки, тела матки и яичников. Залуцкий И. В., Вишневская Е. Е., Пересада О. А., Антоненкова Н. Н., Курьян http://www.med-book.info/discipline/midwifery/midwifery_patfaology/index393.html
- 47 Рак в Україні, 2017-2018. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби (2020) Бюл. Нац. Канцер-реєстру України, № 20:49-53.
- 48 Роговская с.И. Папилломавирусная инфекция у женщин и патология шейки матки / М. : ГЭОТАР-Медиа, 2008. с.188.
- 49 Сидорова И. С., Леваков с.А. // Фоновые и предраковые процессы шейки матки // Медицинское информационное агентство // 2006.
- 50 Стенина М. Б. Химиотерапия первой линии при раке яичников: стандарты и нерешенные вопросы // Практ. онкол. – 2007. – №4. – С. 25-32.
- 51 Степанова Е. В., Барышников А. Ю. Молекулярно-биологические маркеры рака яичников // Современные экспериментальные и клинические подходы к диагностике и рациональному лечению рака яичников. – М. : Клевер принт, 2007. – С. 32-38.
- 52 Табакман Ю. Ю. Рак эндометрия: руководство для врачей. «Практическая Медицина», 2009, 172 с.
- 53 Тарасова М. А., Ярмолинская М. И. // Принципы индивидуального выбора гормональной заместительной терапии в пери – и пост менопаузе. // Методическое пособие для врачей // Издательство Н-Л., 2006.
- 54 Ургентные состояния в онкологии https://rosoncoweb.ru/library/journals/practical_oncology/arh026/
- 55 Урманчеева А. Ф., Кутушева Г. Ф., Ульрих Е. А. Опухоли яичника (клиника, диагностика и лечение). «Центр ТОММ», 2012, 68 с.
- 56 Ціп Н. П., Воробйова Л. І. (2008) Хирургический метод в лечении трофобластических опухолей. Практ. Онкол, 3: 179-185.
- 57 Циторедуктивные операции при распространенном раке яичника http://www.rosoncoweb.ru/events/2010/11/23/video/24/seli_ger/03/
- 58 Чехун В. Ф. Метастазирование — quo vadis? / В.Ф. Чехун // Онкологія. — 2009. — Т.11, № 2. — С. 84-85.

Додаткова література:

- 1 Атлас онкологических операций Под ред. В.И. Чиссова, А.Х. Трахтенберга, А.И. Пачеса. ГЭОТАР-Медиа, 2008 — 624 с. https://www.studmed.ru/chissov-vitrahtenberg-ah-paches-ai-red-atlas-onkologicheskikh-operaciy_e41164afda7.html
- 2 Білінський Б.Т. Медичні помилки в онкології. Львів: Афіша, 2013. – 324 с. <https://www.twirpx.com/file/1832133/>
- 3 Винокуров В. П. Рак яичников: закономерности метастазирования и выбор адекватного лечения больных. СПб.: Изд-во: ФОЛИАНТ. – 2004. – 336 с.
- 4 Володько Н. А. Метастазування злоякісних пухлин: роль факторів пухлинного мікрооточення. Львів: Медицина світу.-2002. - 200 с.
- 5 Онкологія: Підручник – 3-те видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білінський, Н. А.Володько, А. І. Гнатишак, О. О. Галай та ін.; За ред. Б. Т. Білінського, К. Здоров'я, 2004, 2007 – 528 с. <http://bookshare.net/index.php?id1=4&category=med&author=bilinskiy-bt&book=2004>
- 6 **Онкологія: підручник** / Ю. В. Думанський, А. І. Шевченко, І. Й. Галайчук, ...та ін. ; за ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. — 2-е вид., переробл. та допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 520 с. <http://kingmed.info/media/book/5/4093.pdf>

- 7 Онкологія: підручник / А. І. Шевченко та ін. ; за ред. проф. А. І. Шевченка. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 485 с.
- 8 Радіологія (Променева діагностика та променева терапія.) / За заг. ред. М. М. Ткаченка. К.: Книга плюс, 2011. – 719 с.
- 9 [Рак в Україні: захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби](#) / За ред. С. О. Шалімова. Бюлетень національного канцер-реєстру України. (дивитися щорічні №№20-21 бюлетенів)
- 10 Русакевич П. С. Заболевания шейки матки: симптоматика, диагностика, лечение. Справочное пособие. Мн.: Выш. Шк., 2000. – 368 с.
- 11 Савран В. Р., Кенс А. А., Мриглоцький М. М., Савран В. В. Рак молочної залози: навчальний посібник. Львів, 2019. – 222 с.
- 12 Гур'єв С. О., Шищук В. Д., Шкатула Ю. В. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога http://elkniga.info/book_48.html
- 13 Підручник для іноземних студентів до вивчення курсу «Військово- медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» [Електронний текст] / П. М. Полушкін, С. А. Безбородько – Д.: ДНУ, 2018. – 216 с. http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/b4a68802b3b57a316fa962429cde7aa9VIJ_S'KOVO-MEDICHNA-PIDGOTOVKA-TA.pdf
- 14 Гриневич Ю. Я., Югінова Л. Г. (2004) Пухлинні маркери: вимоги до проведення аналізу, інтерпретація результатів їх визначення в онкологічній клініці. Лабораторна діагностика, 1: 3-9.
- 15 Караулов А. В., Блинов Д. В. Профилактика и лечение заболеваний, вызываемых вирусом папилломы человека. Вакцинация. 2011; 1:37-42
- 16 Козаченко В. П. (2005) Клиническая онкогинекология. Москва : Медицина, 373 с.–
- 17 Мероприятия, направленные на привлечение женщин к прохождению скринингового обследования шейки матки. Germar MJV. <http://apps.who.int/rhl/gynaecology/cancer/mjgcom/ru/index/html>
- 18 Назаренко Т. А., Корнеева И. Е., Сароян Т. Т., Веряева Н. А. (2009) Спонтанный синдром гиперстимуляции яичников при одноплодной беременности (описание случая). Проблемы репродукции, 1: 72-75.
- 19 Рак шейки матки: возможно излечение? <http://www.womenhealthnet.ru/oncology/2556/html>
- 20 Самостоятельный сбор и анализ ДНК ВПЧ может быть эффективным скринингом рака шейки матки // HPVinfo.ru
- 21 Сухин В. С. (2009) Опухольассоциированный маркер SCCA в мониторинге лечения при раке шейки матки. Онкология, 11(1): 50-54.
- 22 Щербина О. В. (2008) Пухлинні маркери: роль у клінічній практиці. Онкология, 10(2): 269-273.
- 23 Soliman Pamela T. Endometrial cancer associated with defective DNA mismatch repair / Pamela T. Soliman, Karen Lu // Obstetrics and Gynecology Clinics of North America. – 2007. – V. 34, № 4. – P. 701-715.
- 24 Gynecologic Oncology Handbook: An Evidence-Based Clinical Guide 2nd Edition Paperback Publisher: Demos Medical; 2017, : 436 p.
- 25 Bornstein J, Sideri M, MD, Tatti S, Patrick Walker, Walter Prendiville Hope K. Haefner/ Terminology of the Vulva of the International Federation for Cervical Pathology and Colposcopy // Journal of Lower Genital Tract Disease, Volume 16, Number 3, 2012, 290-295
- 26 Colposcopic assessment of cervical intraepithelial neoplasia <http://screening.iarc.fr>
- 27 CIN – цервикальная интраэпителиальная неоплазия \\ <http://www.hpv.info/.com>.
- 28 Double strand break repair components are frequent targets of microsatellite instability in endometrial cancer / Cristina Bilbao, Raquel Ramirez, German Rodriguez [et. al.] // European J. Cancer Prevention. – 2010. – V. 46, № 15. – P. 2821-2827.

- 29 Lynch PJ, Moyal-Barracco M, Scurry J, Stockdale C. Terminology and Classification of Vulvar Dermatological Disorders: an approach to clinical diagnosis. *J Low Genit Tract Dis.* 2012 Oct;16(4):339-44. doi: 10.1097/LGT.0b013e3182494e8c.
- 30 Micheletti L, Preti M, Bogliatto F, Lynch PJ. Vulvology: A proposal for a multidisciplinary subspecialty. *J Reprod Med.* 2002 Sep;47(9):715-7.
- 31 Risk factors for the incidence of endometrial cancer according to the aggressiveness of disease / J. M Weiss, B. S. Saltzman, J. A. Doherty [et al] // *Am. J. Epidemiol.* – 2006. – № 164 (1). – P. 56-62.
- 32 Rose P. G. Endometrial carcinoma / P. G. Rose // *N. Engl. J. Med.* – 1996. №-335. – P. 640-649.
- 33 Singer and Monaghan's Cervical and Lower Genital Tract Precancer: Diagnosis and Treatment, 3rd Edition. Wiley-Blackwell, 2014.
- 34 Swedish KA, Lee EQ, Goldstone SE. The changing picture of high – grade anal intraepithelial neoplasia in men who have sex with men: the effects of 10 years of experience performing high-resolution anoscopy. *Dis Colon Rectum.* 2011 Aug;54(8):1003-7. doi: 10.1097/DCR.0b013e31821d6cb9.
- 35 Shier RM (eds). Basic and Advanced Colposcopy Part One: A Practical Handbook for Diagnosis. 3d Edition. 2010.

В.о. завідувача кафедри

професор Володько Н.А.